

Sygn. akt I C 884/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Radomiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Jaźwińska

Protokolant: Prot. sęd. Kamil Winiarski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 maja 2013 roku,

w Radomiu

sprawy z powództwa **M. Z.**

przeciwko **Hurtowni (...) Spółce Jawnej G. W. i W. W. z siedzibą w N.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I oddala powództwo;

II zasądza od M. Z. na rzecz Hurtowni (...)

i (...) Spółki Jawnej G. W.

i W. W. z siedzibą w N. kwotę (...) (siedem tysięcy dwieście siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.-

sygn. akt I C 884/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia (...)roku (data prezentaty Sądu) **powódka M. Z.** wniosła o pozbawienie w stosunku do niej wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Krakowie dnia 3 lipca 2001 roku w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt IX GNc 1131/01, opatrzonego klauzulą wykonalności na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 grudnia 2004 roku, w sprawie prowadzonej pod sygnaturą IX GCo 242/04 oraz o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego Hurtownia (...) Spółki jawnej z siedzibą w N. kosztów postępowania w sprawie.

W uzasadnieniu pozwu powódka podnosiła, że tytuł wykonawczy, na podstawie którego prowadzona jest egzekucja także przeciwko niej został wydany z naruszeniem prawa. Powódka podnosiła między innymi to, że dokument na podstawie, którego wydano nakaz zapłaty nie jest wekslem w rozumieniu prawa wekslowego, bowiem nie został opatrzony datą wystawienia, a samo poręczenie wekslowe dotknięte jest sankcją nieważności, bowiem jej mąż nie uzyskał jej zgody na dokonanie tego rodzaju czynności prawnej. Z uzasadnienia pozwu wynika, że powódka wskazuje, iż jej żądanie winno zostać uwzględnione z tego względu, iż zobowiązanie wekslowe nie powstało (pozew k. 3 - 10).

Pozwany Hurtownia (...) Spółka (...) z siedzibą w N. w odpowiedzi na pozew z dnia 2 października 2012 roku wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jej rzecz od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Pozwana podniosła iż powódka nie wykazała, aby po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego wierzytelność wygasła lub nie może być egzekwowana. Równocześnie w ocenie strony pozwanej powódka utraciła możliwość podnoszenia zarzutów i okoliczności, przysługujących jej i jej małżonkowi na wcześniejszych etapach postępowania, bowiem nie zdołała ona wykazać tego, że nie mogła się nimi posłużyć wcześniej z przyczyn od siebie niezależnych. Strona pozwana twierdziła, że zarzuty powódki kwestionujące istnienie i zakres zobowiązania wekslowego powinny być podnoszone w postępowaniu rozpoznawczym, bądź ewentualnie na etapie postępowania klauzulowego (d. odpowiedz na pozew k. 130 – 134).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 11 grudnia 2000 roku Hurtownia (...) Spółka Jawna w N. - G. W., W. W. zawarła z Konsorcjum (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w R. umowy cesji wierzytelności, których przedmiotem były wierzytelności przysługujące spółce (...) względem jej kontrahentów. Konsorcjum (...) jako cedent, na podstawie zawartych umów, było zobowiązane do zapłaty za nabyte wierzytelności w terminie do 10 stycznia 2001 roku wraz z odsetkami umownymi w wysokości równej odsetkom należnym od przeterminowanych należności budżetowych. Cedent zastrzegł sobie możliwość nałożenia na cesjonariusza kar umownych na wypadek odstąpienia od umowy (d. kserokopie umów cesji wierzytelności k. 25 - 54). Na zabezpieczenie roszczeń cedenta z zawartych umów, (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w R. wystawiała weksel In blanco z poręczeniem wekslowym udzielonym przez R. Z., który równocześnie pełnił w spółce funkcję Prezesa zarządu (okoliczność bezsporna). Z uwagi na niewywiązanie się spółki (...) z zaciągniętych wobec spółki (...) zobowiązań, spółka ta dnia 31 sierpnia 2001 roku wypełniła wystawiony na jej rzecz weksel na kwotę 292.457,83 złotych. Do zapłaty kwoty wynikającej z weksla wezwany został jego poręczyciela tj. R. Z., który nie uregulował tej należności (okoliczności bezsporne).

Dnia 3 lipca 2001 roku Sąd Okręgowy w Krakowie po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu nakazowym wydał nakaz zapłaty, w którym nakazał pozwanym: Konsorcjum (...) Spółce akcyjnej z siedzibą w R. i R. Z., aby zapłacili solidarnie powodowi Hurtowi (...) Spółce Jawnej kwotę 292.457,83 złotych z 30% odsetkami od dnia 1 czerwca 2001 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 4.055,80 zł tytułem kosztów procesu i kwotę 10.015,00 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, w terminie dwóch tygodni od dani doręczenia nakazu albo wniesli w tymże terminie zarzuty (d. nakaz k. 94, akt sprawy IX GNc 1131/01)

Postanowieniem z dnia 7 grudnia 2004 roku Sąd Okręgowy w Krakowie nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty Sądu Okręgowego w Krakowie Wydziału IX Gospodarczego z dnia 3 lipca 2001 r. sygn. IX GNc 1131/01 przeciwko małżonce dłużnika R. M. L. - Z. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku dorobkowego małżonków (d. postanowienie k. 28 akt sprawy IX GCo 242/04). Zażalenie małżonka dłużnika -M. Z. na to postanowienie zostało oddalone przez Sąd Apelacyjny w Krakowie postanowieniem z dnia 23 maja 2005 roku (d. postanowienie k. 67 akt IX GCo 242/04).

R. Z. i M. Z. zawarli związek małżeński w dniu (...) roku. Początkowo łączył ich ustrój ustawowej wspólności majątkowej (okoliczności bezsporne). Dnia 20 września 2002 roku przez notariuszem J. S. z Kancelarii Notarialnej w P. R. Z. i M. Z. zawarli majątkową umowę małżeńską. W umowie tej małżonkowie złożyli oświadczenia, że od dnia jej zawarcia ich stosunki majątkowe podlegać będą rozdzielnosci majątkowej (d. kserokopia aktu notarialnego k. 4 akt I C 41/07).

T.

Wyrokiem z dnia 6 marca 2006 roku Sąd Okręgowy w Radomiu oddalił powództwo K. S. przeciwko R. Z. i M. Z. o wydanie nieruchomości oraz ustalił, że umowa sprzedaży zawarta w dniu 25 czerwca 2003 roku pomiędzy małżonkami M. Z. i R. Z. oraz K. S., sporządzona przez notariusza M. G. w Kancelarii Notarialnej w R. za numerem repertorium (...), przedmiotem której była nieruchomość zabudowana domem murowanym i garażem, położona w R. przy ulicy (...), oznaczona w ewidencji gruntów numerem (...) o powierzchni (...) metrów kwadratowych, dla której Sąd Rejonowy w

Radomiu VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...) - jest nieważna (d. wyrok z 6 marca 2006 r. k. 235 akt sprawy I C 1447/03).

W dniu 9 sierpnia 2005 roku (...) spółka jawna, przedstawiając postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 grudnia 2004 r. nadające klauzulę wykonalności przeciwko małżonce dłużnika R. M. L. - Z. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową małżeńską wniosła o skierowanie postępowania egzekucyjnego także, do tego majątku, w tym do nieruchomości dłużników (d. pismo k. 293 akt IV Km 1254/01).

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2011 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Radomiu M. S. zawiesił postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko R. Z. i M. Z. (d. postanowienie k. 621 akt IV Km 1254/01). Postępowanie zostało podjęte na podstawie postanowienia z dnia 21 sierpnia 2012 roku (d. postanowienie k. 632, akt IV Km 632).

Powyższy stan faktyczny w zasadniczej części był między stronami bezsporny. Ustalenia w tym zakresie w zasadniczej części zostały poczynione na podstawie złożonych do akt sprawy dokumentów. Sąd ustalając stan faktyczny w przedmiotowej sprawie pominął zeznania świadka J. K.. Świadek ten w swoich wypowiedziach odnosił się do zasad według, których prowadzona była działalność gospodarcza w spółce, którą on wraz z mężem powódki założyli. Zeznawał on również na okoliczności związane z wysokością kapitał zakładowego spółki oraz jej wspólników. Świadek nie znał natomiast okoliczności zawierania umów ze spółką (...), nie potrafił on również powiedzieć, czy weksle podpisywał w imieniu własnym, czy też spółki. Zeznania te miały dla Sądu jedynie walor pomocniczy, bowiem posłużyły one przede wszystkim ocenie wiarygodności innych dowodów, jakie zostały przeprowadzone w przedmiotowej sprawie.

Także dowód w postaci przesłuchania stron nie miał dla Sądu zasadniczego znaczenia. Słuchany w imieniu strony pozwanej W. W. zeznawał na temat współpracy ze spółką „ (2) oraz przebiegu postępowania egzekucyjnego. Okoliczności te nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie. Natomiast powódka, która również była przesłuchiwana w charakterze ' strony potwierdziła, że uczestniczyła w działalności gospodarczej swojego męża, między innymi pełniąc funkcję członka zarządu w jednej ze spółek do roku 2012. Wskazywała również na fakt podpisania weksla w związku z umową pożyczki. Sąd obdarzył wiarygodnością te zeznania tylko w takim zakresie, w jakim znajdowały one potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym, z uwagi na fakt, że powódka jako zainteresowana wynikiem postępowania próbowała przedstawić wersję najbardziej dla siebie korzystną.

Sąd zważył, co następuje:

Zasadniczą, na wstępnym etapie rozważań, była kwestia ustalenia, według treść którego z przepisów należy oceniać zarzuty przedstawione przez powódkę. Wątpliwości nie budził fakt, że podstawą powództwa, z którym na drogę sądową wystąpiła powódka jest art. 840 k.p.c. Jednakże, z uwagi na fakt, że klauzula wykonalności przeciwko powódce została nadana w roku 2004, a powództwo wytoczono w roku 2013, ocenić należało, czy zastosowanie znajdzie art. 840 k.p.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji z 5 lutego 2005 roku, czy też jego nowa redakcja.

Do dnia 5 lutego 2005 roku art. 840 § 1 pkt 3 k.p.c. stanowił, że dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia: jeżeli małżonek, przeciwko któremu sąd nada klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz i te, z którymi mógł wystąpić jego współmałżonek. W obecnym brzmieniu natomiast przepis ten stanowi, że pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności może domagać się małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść. Porównanie treści obu przepisów jednoznacznie wskazuje, że aktualnie małżonek przeciwko, któremu nadawano klauzulę wykonalności może podnosić zarzuty przysługujące dłużnikowi, pod warunkiem jednak, iż wykaże, że takie zarzuty w toku wcześniejszych postępowań nie mogły zostać podniesione. Ograniczenie takie nie obowiązywało

natomiast na gruncie poprzedniego brzmienia art. 840 k.p.c, kiedy to ustawodawca dopuścił możliwość podnoszenia wszelkich zarzutów.

Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, iż na gruncie przedmiotowej sprawy twierdzenia powódki oceniać należy w świetle art. 840 k.p.c. sprzed nowelizacji z dnia 5 lutego 2005 roku. Za takim stanowiskiem w ocenie Sądu przemawia treść art. 7 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004 r. Nr 172, poz. 1804), zgodnie z którym postępowania egzekucyjne i zabezpieczające wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy toczą się według przepisów dotychczasowych. Jednocześnie przyjąć należało, że w skład postępowania egzekucyjnego wchodzi postępowanie klauzulowe oraz postępowanie wywołane wniesieniem powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, które to są z egzekucją powiązane w sposób funkcjonalny. Tym samym, skoro w przedmiotowej sprawie postępowanie egzekucyjne wszczęte zostało przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku tj. 5 lutego 2005 roku, możliwość pozbawienia tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko powódce oceniać należy na gruncie brzmienia art. 840 sprzed nowelizacji. Tym samym powódka uprawniona była do przedstawienia wszelkich zarzutów, które przysługiwały nie tylko jej, ale i jej małżonkowi (wyrok SN z 2 kwietnia 2009 r., IV CSK 473/08, LEX 492148).

Oceniając zasadność zarzutów przedstawianych przez powódkę wyjść należało od tych, które kwestionowały prawidłowość wydania nakazu zapłaty jako tytułu egzekucyjnego.

Jeden z tych zarzutów opierał się na twierdzeniu powódki, że nakaz zapłaty został wydany na podstawie dokumentu, który z uwagi na swoje braki nie mógł być uznany za weksel. Powódka twierdziła, że dokument, na podstawie którego wydano w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty nie zawiera daty jego wystawienia, a tym samym nie spełnia wszystkich przesłanek wskazanych w treści art. 1 pkt 7 ustawy prawo wekslowe.

Odnosząc się do zarzutu przedstawionego przez powódkę, w pierwszej kolejności wskazać należy, iż weksel stanowiący podstawę wydania nakazu zapłaty przeciwko jej mężowi miał charakter weksla własnego, a zatem oceniając jego ważność należy brać pod uwagę nie przepisy art. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku prawo wekslowe (Dz. U. z 1936 r., Nr 37, poz. 282 z późn. zm), które odnoszą się do tzw. weksli trasowanych, lecz przepisy art. 101 tejże ustawy.

W art. 101 ustawy prawo wekslowe wskazano wszelkie wymogi, jakim odpowiadać musi dokument, aby mógł zostać uznany za weksel. Brak jednej z wymienionych w tym artykule cech skutkuje uznaniem, że dokument nie stanowi weksla (art. 102 ust 1 ustawy prawo wekslowe), chyba że przepis stanowi inaczej.

Jedną z takich cech, wskazaną w art. 101 pkt 6 ustawy prawo wekslowe jest oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksla. Brak daty wystawienia weksla nie został objęty dyspozycją art. 102 ustawy prawo wekslowe, a zatem nie może być usunięty w drodze domniemań prawnych czego skutkiem jest jego nieważność. Data wystawienia weksla powinna zawierać oznaczenie dnia, miesiąca i roku; brak jednego z tych elementów powoduje, że data wystawienia weksla nie została wskazana, a zatem weksel jest nieważny, chyba że możliwe okaże się usunięcie tego braku w drodze wykładni weksla. Jednakże z uwagi na szczególny rygorizm odpowiedzialności wekslowej i formalizm prawa wekslowego uzasadniony koniecznością zapewnienia szybkiego i bezpiecznego obrotu wekslami, zakres wykładni weksla jest znacznie zawężony i ogranicza się do wykładni obiektywnej, dokonywanej wyłącznie na podstawie tekstu weksla. Na gruncie niniejszej sprawy możliwym było dokonanie tego rodzaju wykładni, bowiem już z treści samego weksla wynika, że data wystawienia jest tożsama z datą jego płatności. Tym samym w ocenie Sądu wątpliwości nie budził fakt, że weksel został wystawiony 31 maja 2001 roku w N.: Stanowisko takie jest uzasadnione tym bardziej, że przedmiotowy weksel miał charakter weksla in blanco, który był wypełniany nie przez jego wystawcę, a przez kontrahenta, którego interesy zabezpieczał. Dodać należy, iż weksel ten stanowił podstawę wydania nakazu zapłaty przez Sąd Okręgowy w Krakowie.

Powództwo nie mogło zostać uwzględnione również na podstawie kolejnego z zarzutów, jakie przedstawiła powódka, która podnosiła, że treść nakazu zapłaty nie jest zgodna z treścią weksla. W ocenie powódki niezgodność ta miała polegać na zastosowaniu różnych nazw w treści weksla i nakazu zapłaty, co wprowadzało w błąd, co do podmiotu, któremu świadczenie się należy. Zarzut ten nie jest trafny, bowiem pomimo, że w treści weksla nie wskazano pełnej

firmy podmiotu, to jednak został on oznaczony w taki sposób, iż nie budziło wątpliwości kto jest wierzycielem wekslowym. Również twierdzenie powódki odnośnie omyłki pisarskiej zawartej w nakazie zapłaty nie mogły wpłynąć na ważność zobowiązania.

Także zarzut powódki w zakresie odsetek ustawowych nie mógł przyczynić się w ocenie Sądu do uwzględnienia jej żądania. Strona powodowa w sprawie, w której wydano kwestionowany nakaz zapłaty, żądała odsetek ustawowych, które w okresie objętym pozwem wynosiły 30% w stosunku rocznym, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 października 2001 roku w sprawie określenia wysokości odsetek ustawowych (Dz. U. z 2000 r., Nr 90, poz. 996). Zatem zarzut co do wysokości orzeczonych odsetek ustawowych nie zasługiwał na uwzględnienie.

Odnośnie zarzutu w zakresie doliczenia do sumy wekslowej odsetek umownych, sąd uznał go za nietrafiony. Z § 6 ust 2 umów cesji łączących spółkę (...) i konsorcjum (...) wynika, że w przypadku nie wywiązania się z terminowej zapłaty należności na rzecz cedenta, cesjonariusz zobowiązany będzie do zapłaty za opóźnienie odsetek umownych w wysokości przeterminowanych należności budżetowych. Strony umowy zgodnie z zasadą swobody umów wynikającą z art. 353¹ k.c. mogą ukształtować łączący je stosunek prawny w sposób zgodny z ich wolą. Tym samym strony mogły wprowadzić obowiązek zapłaty odsetek umownych i zobowiązanie w tym zakresie łączy strony. Nie ma więc podstaw do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w tym zakresie.

W zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, zarzut powódki okazał się niezasadny. Zgodnie z § 10 ust 2 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 czerwca 1992 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie w postępowaniu przed organami wymiaru sprawiedliwości, które obowiązywało w dacie orzekania, wynagrodzenie adwokata wynosi do 10.000 złotych przy wartości przedmiotu sporu przekraczającą 50.000 złotych. Ponadto na koszty zastępstwa procesowego złożyła się opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa, która na dzień orzekania wynosiła 15 złotych. W tej sytuacji rozstrzygnięcie Sądu w tym zakresie jest prawidłowe i brak jest podstaw do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w tym zakresie.

Kolejne zarzuty stawiane tytułowi wykonawczemu przez powódkę odnoszą się do wypełnianie weksla niezgodnie z deklaracją wekslową. Podnosiła ona przede wszystkim to, że kwota na jaką został wypełniony weksel nie jest zgodna z postanowieniami umowy. Odnosząc się do tego zarzutu w pierwszej kolejności zauważyć należy, iż zgodnie z treścią § 5 ust 3 umów cesji cedent (pozwany w niniejszej sprawie) miał prawo wypełnić weksel in blanco do wysokości ceny zakupu i ewentualnych kar umownych. Cena zakupu trzech wierzytelności została określona przez strony na łączną kwotę 227.894,18 złotych. Należność ta została obniżona o kwotę 27.000 złotych, jaka tytułem ceny zakupu została uiszczona przez cesjonariusza. Zatem na sumę wekslową składa się cena zakupu wierzytelności w wysokości 200.894,18 złotych (227.894,18 złotych - 27.000 złotych), powiększona o należne z tytułu opóźnienia odsetki umowne w wysokości 35.153,60 złotych i kary umowne nałożone na cesjonariusza w łącznej wysokości 56.410,05 złotych. Łącznie te kwoty dają należność w wysokości 292.457,83, co odpowiada kwocie, na jaką został wypełniony kwestionowany przez powódkę weksel.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo nie mogło zostać uwzględnione również na tej podstawie, że weksel został poręczony tylko przez jednego członka zarządu spółki „ (2) w sytuacji, w której z postanowień umowy wynika, że powinien on zostać poręczony przez członków zarządu. Okoliczność taka nie ma znaczenia, ani dla ważności weksla, ani poręczenia wekslowego. Co prawda z § 5 ust 3 umowy wynika, że weksel miał zostać poręczony przez członków zarządu, jednak poręczenie takie dokonane tylko przez jednego jego członka nie wpływa na ważność zobowiązania w tym zakresie. Tym samym zobowiązanie jest ważne, a weksla nie można traktować jako wypełnionego niezgodnie z deklaracją wekslową. Co więcej o sprzeczności weksla z deklaracją można mówić w zakresie w jakim został on wypełniony przez podmiot, któremu został on wręczony celem zabezpieczenia oznaczonego roszczenia. Zatem jeżeli wystawca weksla lub jego poręczyciel wypełnili weksel bądź poręczenie niezgodnie z postanowieniami umowy to mogą oni ponosić odpowiedzialność wobec swoich kontrahentów na zasadach ogólnych (art. 471 i nast. k.c.)

Ponadto wbrew zarzutom powódki wypełnienie weksla nie ogranicza się tylko i wyłącznie do wpisania sumy wekslowej, daty i klauzuli bez protestu. Uprawnienie wierzyciela obejmowała również wskazanie na rzecz jakiego podmiotu suma ta ma zostać wypłacona.

Ostatni z zarzutów przedstawionych przez powódkę, opiera się na twierdzeniu, że poręczenie wekslowe jakie jej małżonek udzielił spółce, jako czynność przekraczająca zakres zwykłego zarządu jest nieważne. Powódka podnosiła równocześnie, że nieważność takiej czynności wynika z jej jednostronnego charakteru i unormowania art. 37 § 3 k.r. i o., zgodnie z którym jednostronna czynność prawna dokonana bez wymaganej zgody drugiego małżonka jest nieważna. Wbrew stanowisku powódki poręczenie wekslowe (awal) nie może być traktowane, jako czynność jednostronna. Dla ważności tego rodzaju poręczenia wymagane jest bowiem wydanie weksla, co utożsamiać należy ze złożeniem przez poręczyciela i wierzyciela wekslowego zgodnych oświadczeń woli. Takie stanowisko zajął również Sąd Najwyższy, który swojej uchwale z dnia 20 września 1994 roku, III CZP 1994(Lex 9200).

Odnosząc się natomiast do samego zarzutu nieważności czynności, z uwagi na przekroczenie granic zwykłego zarządu majątkiem wspólnym, to w pierwszej kolejności wskazać należy, iż powódka miała możliwość podniesienia tego rodzaju okoliczności w postępowaniu klauzulowym i nie skorzystała z niej. W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika, M. Z. jako uczestnik nie podniosła zarzutów w tym zakresie i nie próbowała wykazać, że czynność jaka została dokonana przez jej małżonka jest czynnością przekraczającą zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym. W tym postępowaniu klauzulowym była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Równocześnie podnieść należy, iż Sąd Apelacyjny w Krakowie rozpoznając zażalenie M. Z. na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności na małżonka dłużnika podkreślił, że uczestniczka nie podniosła żadnych okoliczności, które mogłyby skutkować możliwością zastosowania art. 41 § 3 k.r. i o. Także na gruncie przedmiotowego postępowania powódka mimo powołania się na zarzut nieważności poręczenia jako czynności prawnej przekraczającej zakres zwykłego zarządu, dokonanej bez zgody drugiego małżonka nie zdołała wykazać tej okoliczności.

Poręczenie wekslowe miało miejsce 11 grudnia 2000 roku, zatem ważność tej czynności należy oceniać w świetle obowiązujących w tej dacie unormowań. Zgodnie z art. 36 ust 2 k.r. i o. do dokonania czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym potrzebna jest zgoda drugiego małżonka wyrażona w formie wymaganej dla danej czynności. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uchwale z 31 stycznia 1996 roku, sygn. akt III CZP 198/95 w postępowaniu o nadanie na podstawie art. 787 § 1 k.p.c. klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika, sąd rozpoznaje również zarzut tego małżonka, iż wobec ostatecznego nie wyrażenia przez niego zgody na dokonanie przez dłużnika czynności prawnej przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem objętym wspólnością ustawową, czynność ta jest nieważna. Zatem powódka, powołując się na nieważność poręczenia, jako czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym, winna wykazać, iż kwestionowana przez nią czynność miała takich charakter, zgodnie z zasadą ciężaru udowodnienia z art. 6 k.c.

W orzecznictwie przyjmuje się, że dla odróżnienia czynności zwykłego zarządu majątkiem wspólnym od czynności przekraczających ten zakres istotne znaczenie mają rozmiar i charakter majątku wspólnego, wysokość zobowiązania zaciągniętego jako czynności zarządu majątkiem wspólnym w stosunku do wartości tego majątku, doniosłość czynności z punktu widzenia interesu rodziny i bezpieczeństwa obrotu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2009 r., II CSK 446/08, Lex 4889600, por. wyrok Sądu Najwyższego z 26 sierpnia 2004 r., I CK 129/04, Lex 194089). W świetle tego stanowiska należało uznać, że powódka nie przedstawiła żadnych okoliczności, na podstawie których Sąd mógłby dokonać takiej oceny charakteru czynności przez nią kwestionowanej. W szczególności powódka nie wykazała, jaka była wielkość majątku wspólnego stron, a co za tym idzie, czy stosunek wartości poręczenia do wartości majątku wspólnego był na tyle znaczny, że czynność prawną można było traktować, jako czynność przekraczającą zakres zwykłego zarządu.

Ponadto dokonując oceny charakteru czynności prawnej poręczenia wekslowego, Sąd miał na uwadze, że w chwili jej dokonywania małżonek powódki R. Z. prowadził działalność gospodarczą, z której dochody przeznaczał na zaspokojenie potrzeb rodziny. W takiej sytuacji zakres czynności zwykłego zarządu majątkiem wspólnym powinien

być odpowiednio szerszy, w taki sposób aby umożliwił małżonkowi prowadzącemu działalność gospodarczą swobodę działania. Jak podkreślił to Sąd Najwyższy w wyroku z 30 listopada 1999 roku w sprawie I CKN 240/98 czynności podejmowane przez jednego z małżonków w celu prawidłowego funkcjonowania prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa, obejmującego składniki stanowiące przedmiot majątku wspólnego obojga małżonków, w zasadzie mieszczą się w granicach zwykłego zarządu. Zatem to powódka winna w toku postępowania wykazać, że czynność dokonana przez jej małżonka z uwagi na swój szczególny charakter musi być traktowana, jako czynność przekraczająca zakres zwykłego zarządu (wyr. SN z 14.02.2008r., IICSK500/07, Lex 457863). Skoro pozwana, na której spoczywał ciężar dowodu w zakresie okoliczności mających świadczyć, że poręczenie przekraczało zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym, nie zdołała takich okoliczności wykazać, brak było podstaw do uwzględnienia jej zarzutu w tym zakresie.

Powódka na gruncie niniejszej sprawy nie zdołała wykazać, aby egzekwowane świadczenie nie należało się wierzycielowi, z tego też względu jej powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego zostało oddalone, o czym Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powódka, której żądanie zostało oddalone w całości powinna zwrócić stronie powodowej koszty, jakie ta poniosła w związku z celową obroną swych praw w toku postępowania. Na zasadzoną od powódki kwotę 7217 złotych złożyły się:

- 7200 złotych tytułem wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika w osobie adwokata - ustalone na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 461);

- 17 złotych tytułem opłaty od udzielonego pełnomocnictwa.

Z powyższych względów orzeczono, jak w sentencji wyroku.

/-/Na oryginale właściwy podpis